

1 Toelichting

Dit protocol is bedoeld om zo veilig mogelijk koorrepetities te kunnen houden in tijden van corona. We zullen het aanpassen zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn. Op de site van Koornetwerk vind je de jongste officiële richtlijnen: <https://koornetwerk.nl/protocol/> met links naar **Advies Koren en zangensembles** van het RIVM, en naar het **Protocol/aanvullende richtlijnen voor de koorsector** van Koornetwerk zelf. Onderstaande protocol is een specificatie hiervan naar de situatie van Het Nijmeegs Kamerkoor, bestaande uit ongeveer 18 leden, in de Antonius Abt kerk, Dennenstraat 125, Nijmegen.

Lees geregeld het geldende protocol nogmaals goed door te lezen, en **spreek elkaar vriendelijk aan bij een (onbewuste) overtreding.**

2 Manieren van besmetting

Voor zover we nu weten, is het SARS-CoV-2 virus (het coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt) op vier manieren overdraagbaar van mens op mens:

- a Door direct lichamelijk contact (handen schudden, zoenen, knuffelen, enz.).
- b Door niezen of hoesten of vochtig (luid) spreken, waardoor relatief grote druppeltjes verspreid worden, die veel virusdeeltjes bevatten. Deze druppeltjes zijn toch zo klein dat je ze niet ziet, maar ze vallen snel op de grond.
- c Door het bij uitademing vrijkomen van relatief kleine druppeltjes (aërosolen), die door hun geringe grootte weinig virusdeeltjes bevatten. Deze aërosolen blijven geruime tijd in de lucht zweven voordat ze verdampen, en kunnen zich daarom in slecht geventileerde kleine ruimtes ophopen. Of dit voor besmettingen een belangrijk effect is of niet, is nog niet met zekerheid bekend. We nemen daar echter geen risico mee.
- d Door het gezamenlijk gebruiken van voorwerpen die door veel mensen aangeraakt of vastgepakt worden: denk aan speelkaarten, opscheplepels, deurklinken, trapleuningen enz. Het is bekend van andere virussen, dat ze goed verspreid kunnen worden via speelkaarten op een kaartavondje. YouTube-filmpjes met fluorescerend spul aan de handen van slechts één persoon bij een lopend buffet laten zien hoe dat spul aan iedereen plakt na een rondje opscheppen. Of dit bij SARS-CoV-2 ook een besmettingsroute is, is niet bekend. Resultaten van virusmetingen na aanbrenging op allerlei oppervlakken zijn (nog) niet eenduidig te interpreteren. Ook hier nemen we echter geen risico.

3 Maatregelen om besmetting te voorkomen

- a **Als je niet aanwezig kunt zijn meld je je af bij Paulien, bij Ton en bij de sleuteldrager Han liefst een dag vóór de repetitie doch uiterlijk een uur voor aanvang van de repetitie.**

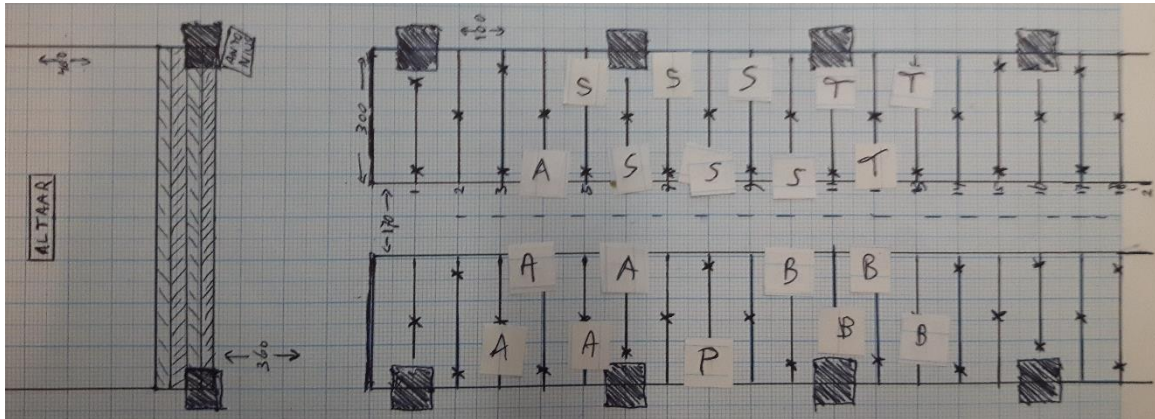
Zo weten we van te voren precies hoeveel briefjes (zie 3 d ii) we klaar moeten leggen. Ook maakt het eventueel bron- en contactonderzoek makkelijker. (En kan in geval van contactonderzoek een lijst van aanwezigen gemaakt worden.)

- b **Kom niet naar een repetitie als je verkoudheidsverschijnselen hebt, of als een huisgenoot die heeft.**

Iedereen die verhoging/koorts heeft, snottert, hoest, keelpijn of andere klachten heeft, **meldt zich af voor de repetitie en blijft thuis.** Ook als de klachten maar licht zijn en ook als alleen een huisgenoot ze heeft.

Liever gemiddeld een wat kleinere kooropkomst dan een virusverspreidings-geval.

- c Draag zorg voor geregelde ontsmetting van je handen.** Bij de ingang van de kerk staan handpompjes met ontsmettingsgel, maar je kunt ook je eigen middelen gebruiken.
- d Houd voortdurend tenminste 1.5 meter afstand van elkaar**
Dit voorkomt besmetting via contact **(2a)** en grote druppeltjes **(2b)**.
Deze maatregel heeft de afgelopen maanden zijn nut bewezen om verspreiding van het virus tegen te gaan. Wij houden ons ook daaraan gedurende de gehele repetitie.
- i Bij binnenkomst (voor deur kerk):** Bij je bewegingen in de kerk van en naar je plaats dien je een **mondkapje** op te hebben. Op 1.5 meter de looproutes volgen. Begeef je meteen naar je plaats en houd afstand. Jas en spullen over/ in de kerkbank.
- ii Kooropstelling:** we hebben een kooropstelling als in onderstaande figuur.

Plaatsen van zangers zijn bij binnenkomst door JP met briefjes aangegeven. Kies een aangegeven plaats of overleg met Paulien. In elk geval zullen alle zanger(es)s(en) op tenminste 1.5 meter afstand van elkaar komen te zitten.

- iii In de pauze:** ook dan komt niemand binnen 1.5 m afstand van een ander. Dus beweeg je enigszins behoedzaam van en naar je plek.
- iv Bij het verlaten van de kerk:** op 1.5 meter de looproutes volgen.
- e Ventilatie in de kerk**
Dit is gericht op een mogelijk besmettingsrisico via aërosolen **(2c)**.
- i** De kerk is groot, heeft dus een groot (lucht)volume, veel groter dan de kapel van het OBG. We gaan ervan uit dat aërosolen zich daarin tijdens een repetitie niet zozeer kunnen ophopen dat er een verhoogd besmettingsgevaar ontstaat.
- ii** De voordeur en een achter-zijdeur worden, in elk geval een deel van de avond, opengezet voor ventilatie. Er wordt een midden gezocht tussen teveel tocht en / of warmteverlies enerzijds en onvoldoende doorstroming van lucht anderzijds
- iii** De verwarming zuigt gedeeltelijk verse lucht van buiten aan. Die wordt als de temperatuur erom vraagt, een uur van tevoren aangezet. Ook kan deze vanwege het geluid op halve kracht gezet worden. Alleen luchtcirculatie is eveneens mogelijk met deze installatie.
- iv** Jan Pieter meet geregeld de hoeveelheid CO2 in de lucht als indicatie voor al dan niet blijven hangen van eventueel besmette lucht.
- f Geen voorwerpen delen**
Dit is gericht op virusoverdracht via het gezamenlijk gebruik van voorwerpen **(2d)**.
- i De piano,** stroomvoorziening en standaard worden door niemand anders dan Paulien en Jan Pieter (zet klaar en ruimt weer op) aangeraakt
- ii We delen geen bladmuziek of andere dingen**

Wie zijn/haar map is vergeten, of een muziekstuk mist, kijkt niet bij anderen mee.
Nieuwe bladmuziek deelt de dirigent of bibliothecaris uit met handschoenen aan.

iii Iedereen neemt eigen koffie/thee/... mee, eigen drinkbekers, lepeltjes etc.

Ook eigen suiker, melk en andere eventuele benodigdheden.

Traktaties zijn welkom, maar moeten zodanig aangereikt worden dat iedereen alleen het eigen lekkers kan aanraken.

g Reinigingsdoekjes of -flacon

Iedereen neemt zijn of haar eigen desinfectieflacon of reinigingsdoekjes mee om zelf de aangeraakte voorwerpen (b.v. stoel) of de eigen handen te kunnen desinfecteren.